

3. září 2009 DNES

Hory bojují chemií proti plevelům

Krkonoše - Nejvyšší české hory se, stejně tak jako celá republika, potýkají s invazivními rostlinami. Na tyto plevely, které v původní přírodě nemají co dělat, nyní nasazuje Správa Krkonošského národního parku chemickou likvidaci.

Použití chemie v chráněném území je přítom téměř nepřípustné. V boji proti šťovíku alpskému či křídlatkám však není jiné řešení. „Invazivní rostliny jsou časovanou bombou, která by bez naší intenzivní péče tíkala hlasitěji a hlasitěji,“ prohlásil včera ředitel správy parku Jan Hřebečka.

Šťovík už dostali pod kontrolu

První významný úspěch zaznamenaly ochránci přírody v boji proti šťovíku alpskému. „Po několikaletém systematickém úsilí správy parku se dá konstatovat, že se šťovík dostal pod kontrolu a až devadesát procent se ho podařilo odstranit,“ uvedl u Vosecké Boudy náměstek ministra životního prostředí František Pelc. Právě u Vosecké boudy byly ještě nedávno šťovíkové plantáže, kde rostliny přesahovaly výšku jednoho metru.

Šťovík alpský se do Krkonoš dostal již na počátku 17. století. „Přivezli ho s sebou tehdejší alpští dřevaři, kteří ho využívali jako krmivo pro dobytek. Dlouho byl zcela pod kontrolou. Jeho rozšíření přišlo až po druhé světové válce,“ vysvětluje mluvčí parku Radek Drahný.

Když se o krkonošské louky po vysídlení neměl kdo starat a pomalu se zvyšoval obsah dusíku v atmosféře, nastalo nekontrolované šíření šťovíku. „V souvislých porostech, které vytváří, nemají ostatní původní druhy šanci přežít. Místa, která šťovík obsadí se tak mění v botanickou poušť,“ podotkl Drahný.

Šťovík alpský se nacházel a v menší míře ještě nachází hlavně v okolí horských bud s nedokonalými čistíčkami, ze kterých do luk výtékají dusíkaté látky, které jsou pro něj živinami. „Situaci s čistíčkami se nám ve spolupráci s majiteli a provo-

LIKVIDACE ŠŤOVÍKU. V Krkonoších včera likvidovali šťovík postřikem. FOTO: MAFAPRÁVA - I. BARTOVSKÝ

■ Nepůvodní rostliny v Krkonoších

šťovík alpský	vytrvalá bylina až 150 cm vysoká, likvidace mechanicky a herbicidem
křídlatka	vytrvalá bylina až 3 m vysoká, likvidace herbicidem
boříševník velkolepý	člověku nebezpečná bylina až 5 m vysoká, likvidace herbicidem
netýkavka žláznatá	jednoletá bylina až 2,5 metru vysoká, likvidace vytrháváním nebo pokosem v době květu
lupina mnoholistá	vytrvalá bylina až metr vysoká, s likvidací malé zkušenosti

zovateli bud podařilo výrazně zlepšit. Díky tomu a díky postřiku herbicidem Roundup, který jako jediný můžeme v parku používat, je šťovík na ústupu,“ vysvětlil náměstek Správy parku Otakar Schwarz.

Vlastní likvidace probíhá tak, že pracovníci nejdříve seberou rostlinné květenství a plody, takzvané laty, a v další fázi přijde postřik, po kterém šťovík uhne. Plody, které se ale nepodaří sebrat, mohou přežít až 10 let. Proto se likvidace musí opakovat. Boj proti šťovíku byl vyhlášen na poslední chvíli. Šťovík alpský se totiž začal křížit s ostatními rostlinami, zřejmě se šťovíkem kadeřavým. Nový hybrid již nepotřebuje tolik dusíkatých látek a už se objevil i v porostu kletce. „Pokud by hybrid expandoval do subalpínských luk, tak to by byl konec,“ míní Pelc.

Za šíření invazivních rostlin by se stát mohl dočkat významných sankcí ze strany Unie. „Krkonoše patří mezi evropsky významné chráněné oblasti Natura 2000. Pokud bychom na monitorovaná přírodní stanoviště pustili invazivní rostliny a přišla by kontrola z Evropské unie s konstatováním, že se stav lokality zhoršil, mohlo to pro Českou republiku znamenat výrazné sankce,“ dodal Schwarz. **JAROSLAV HORENÍ**